

CON "GOPHER" TRONG VƯỜN (tiếp theo)

Nguyễn Sĩ-Tuất

Sau khi viết bài trên LTAHCC số 83 chia sẻ kinh nghiệm về cách trừ những con ‘gophers’ trong vườn, tới nay được gần một năm, tôi đã thu thập thêm được một số kinh nghiệm nhờ trao đổi với láng giềng và bạn bè, bà con tại Cali. Quý nhất có lá thư ngày 4/5/05 của AH Nguyễn Gia Hoàn gửi từ Winchester, California, như sau :

“ Đọc xong bài con gopher trong vườn của anh trong Lá Thư 83, tôi cảm thấy cần phải viết hầu anh vài lời để chia sẻ với anh những kinh nghiệm của riêng tôi. Chúng tôi dọn về đây được 2 năm. Năm đầu trồng bao nhiêu cây thì bị gophers ăn hết rễ. Tôi đã làm đủ thứ như anh đã viết, có kết quả tốt lúc ban đầu, nhưng sau đó chúng cũng quen đi. Bây giờ thì tôi đang dùng đồ điện tử. Sau bảy tháng theo dõi tôi thấy có kết quả tốt, nên gửi tài liệu để biếu anh.

Vườn cây ăn trái của tôi năm nay rất tốt, hi vọng rằng năm nay có trái nhiều. Một điều lý thú nữa là không những gopher mà cả chuột cũng không tìm ra. Nếu có dịp đi qua vùng <GOPHER CANYON> cách San Diego 40 miles N. trên I-15 mời các anh ghé nhà chơi...”

Riêng địa chỉ nhà của AH đã nói lên vùng đó có rất nhiều loại thú này mà nay AH không bị những con thú đó quấy nhiễu nữa. Như thế chứng tỏ AH đã áp dụng một phương pháp rất hữu hiệu. AH có nhã ý gửi cho hai hình số 1 và số 2 đính kèm với đặc tính kỹ thuật, giá tiền, và nơi đặt mua dụng cụ phát ra âm thanh mà các con vật đó không chịu nổi.

Hình 1

Drive-out pesky moles from beneath your larger yard with safe, effective sonic noise.

Simply place the waterproof, 16"-long, gold-toned, anodized aluminum tube into the mole mound, and they'll be on their way—they just cannot tolerate that constant noise! Produces a penetrating sonic pulse at 300 Hz, at 15-second intervals, over an area of about 5,000 sq. ft. (in firm soil, it can work over an even larger area)...drives them crazy! Barely audible to humans. Discrete control head inserts flush or below ground level, for worry-free mowing. Four "D" batteries not included; can be changed without removing unit from ground.

169169 - Sonic Molechaser® Gold \$39.99

Save \$2 each when you buy 2 or more \$37.99 ea.

Sonic Molechaser® for smaller yards. Same as "Gold" unit, but guards 2,500 sq. ft.; not gold-toned.

159262 - Sonic Molechaser® \$29.99

204328 - "D" Batteries 2/\$4.49

Hình 2

Địa chỉ nơi đặt mua :

www.ImprovementsCatalog.com

Số điện thoại : 1-800-642-2112

Ưu điểm của loại dụng cụ này là:

- Không giết hại thú vật, chỉ làm chúng “khó chịu” phải “đi chỗ khác chơi” !
- Rất “environment-friendly”, việc sử dụng không mắc rủi ro bị các nhà bảo- vệ môi-sinh kiện thưa !
- Ít cần theo dõi, vài tháng một lần thay pin thôi, trong khi dùng các phương pháp khác bắt buộc phải kiểm tra ngày hôm sau xem có vật nào bị chết không để cho vào thùng rác.
- “Sonic device” ngăn chặn gopher trước khi chúng đào hầm, còn các phương pháp khác được dùng sau khi chúng đã đào, thành thử đầu có diệt được chúng thì vườn chúng ta đã bị các đường hầm làm yếu mặt đất phía trên, có khi cả mấy chục thước vuông.
- Nhà-làm-vườn-tài-tử “rất phở” trong lúc thiết trí , không phải hồi hộp như khi đốt cây “gasser”, không phải giạt mình khi thấy con thú nhảy vọt lên mặt đất, hay phải tốn công chú ý đến việc chôn vùi an toàn những “bả” thuốc độc dưới đất.
- Phí tổn cũng tương đương với các phương pháp khác không mắc hơn.

Ohio State University hoài nghi hiệu năng của mọi biện pháp nên đã khuyến cáo trên trang lưới
ohioline.osu.edu/w-fact/0011.html:

“No repellents currently available will successfully protect gardens or other plantings from pocket gophers. Plants such as gopher purge (Euphorbia lathyris), castor bean (Ricinus communis), and garlic have been suggested as repellents but these claims have not been substantiated by research. Although there are many frightening devices commercially available to use on pocket gophers (vibrating stakes,

ultrasonic devices, wind-powered pinwheels, etc.), pocket gophers do not frighten easily, probably because of their repeated exposure to noise and vibrations from sprinklers, lawnmowers, vehicles, and people moving about. Consequently, frightening devices have not proven to be effective...”

Tuy nhiên, AH Hoàn đã thử nghiệm trên 7 tháng và đã thành công. Có thể suy luận rằng AH đã tìm ra được dụng cụ có tần số thích hợp trong việc phòng chống.

Chỉ có một bất tiện là các con thú khác cũng có thể bị “khó chịu” khi tiếng động phát ra. AH Hoàn cho biết nhà AH không nuôi mèo chó, nên không rõ ảnh hưởng. Theo tài liệu về việc phòng chống gophers/moles, nhiễu-âm làm cho các con thú không chịu nổi thì chó mèo ta nuôi cũng không ưa ! Thành thử, trước khi dùng, có lẽ nên bàn với láng giềng, để tránh trường hợp chó mèo của họ bị khó chịu.

Để mở rộng việc nghiên cứu, xin trình bày thêm cách dùng thuốc hóa học. Tôi đã dùng một loại “bả” có tên là Grant’s Gopher Killer pellets, thấy rất hiệu nghiệm – hai lần dùng mỗi lần chỉ cần vài viên, cả hai lần đều có kết quả là hôm sau không còn thấy đất bị thú đào nữa, có lần con gopher bò lên miệng hố rồi chết ngay trên mặt đất . Một số nhà láng giềng của chúng tôi cũng dùng loại này và đều khen hay. Nhưng thuốc hóa học nguy hiểm cho thú vật nuôi trong nhà, và cho trẻ em, nên khi sử dụng cần thận trọng, phải làm theo đúng chỉ dẫn của nhà sản xuất (thuốc đặt dưới lòng đất và được lấp cẩn thận,...). Cali không cấm dùng thuốc này nhưng có thể các nơi khác cấm nên cần tham khảo luật lệ trước khi áp dụng.

Vì vậy, tùy mỗi hoàn cảnh mà phương cách áp dụng có thể khác. Nếu không có mèo chó (nhất là của láng giềng), tôi nghĩ dụng cụ mà AH Hoàn đã dùng là lý tưởng. Nếu chỉ có mèo chó của mình nuôi thôi sẽ không có vấn đề lớn : ta thử một lần là biết chúng “có chịu” không, và may ra chúng có thể quen. “Cùng kỳ lý” chúng chỉ bị “nhiều âm làm phiền” thôi chứ không nguy hại.

Cần nhớ thêm, theo tài liệu ohioline.osu.edu/w-fact/0011.html đã nói ở trên, việc phòng chống các thú ăn hại cây cối này phải làm thường xuyên :

“Once pocket gophers have been controlled, monitor the area on a regular basis for reinfestation of the land. Level all existing mounds after the control program and clean away weeds and garden debris so fresh mounds can be seen easily. It is important to check regularly for reinfestation because

pocket gophers may move in from other areas and damage can reoccur within a short time.”

AH Hoàn cho biết vẫn dùng “sonic devices” thường xuyên chỉ thỉnh thoảng thay pin.

Thành thử, những nhà “làm vườn tài tử” lại có thêm công việc nhẹ để làm, hầu giữ cho vườn của mình được đẹp đẽ và hữu ích.

Nguyễn Sĩ-Tuất

Tiếng Thu

Trời đất đắm chìm
trong màn sương ẩm đạm
Giã từ
những ngày hè rực rỡ chói chang
Tôi đã nghe
tiếng rơi ảo não than van
Chiếc lá úa bay vèo ngoài sân cỏ
Tôi đã nghe tiếng kêu khan
Những cành cây gãy đổ
Lòng sắt se buồn
chuỗi ngày trời đất phủ màu tang
Hôm qua còn là mùa hè,
Nay đã thấy thu sang
Tôi nhớ mãi đôi mắt em buồn u ẩn
Hãy yêu tôi đi
Dù tôi có phụ phàng bội bạc
Cuộc tình nào cũng có lúc nhạt phai
Cho tôi xin chuộc lại tội tình này
Và gục xuống lòng em xin tạ lỗi

*Như thương tiếc
một cuộc tình hè sôi nổi
Và yêu
tia nắng vàng nhòa nhạt chiều thu .*

nguyễn đắc khoa

